

Kdo umí tančit klokaní tanec?

Jaký tvar má hřiště pro australský fotbal?

Cesta kolem světa očíma dětí

bambóok

K čemu se hodí rýžový klobouk?

Kde se konají velbloudí trhy?

Kde rostou plody hroznového stromu?

ového stromu?

Jak vypadá sokolnická rukavice?

Čím se zdobí masážní

ské nevěsty?

Umějí hadi tančit na hudbu?

Jak získal své jméno slavný skalní útvar Uluru?

bambóok

Malvina Miklós

Cesta kolem světa očima dětí

Ilustrace Péter Dráviczki, Lajos Kerékgyártó

Přeloženo z anglického originálu The World through the Eyes of Children – Look Around!

vydaného v roce 2014 nakladatelstvím Graph-Art

Vydala Grada Publishing, a.s., pod značkou Bambook

U Průhonu 22, 170 00 Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

jako svou 6729. publikaci

Překlad Eva Kadlecová

Odpovědná redaktorka Magdalena Jimelová

Sazba Šimon Jimel

První vydání, Praha 2017

Vytiskla tiskárna TNM print, s.r.o.

Copyright © 2014 by Graph-Art

© Grada Publishing, a.s., 2017

Translation © Eva Kadlecová, 2017

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

ISBN 978-80-271-9843-6 (pdf)

ISBN 978-80-271-0267-9 (print)

Cesta kolem světa očima dětí

→

SASA

EXIT

Pozdravy od Fatimy

1

Lidé v Turecku mívají obvykle tmavé vlasy a hnědé oči.

1

Ahoj! Jmenuju se Fatima a nedávno jsem měla osmé narozeniny. Žiju v malém městečku v Turecku. Každé ráno, než jdu do školy, mi maminka splétá vlasy do copu.

Ty štíhlé věžičky, to jsou minarety. Z ochozu minaretu svolává člověk jménem muezzin všechny věřící k modlitbě. Když lidé, kteří vyznávají islám, zaslechnou jeho zpěv, otočí se směrem k východu, pokleknou a modlí se ke svému bohu Alláhovi.

2

2

Pozdravy od Fatimy

Vždycky když se delší dobu nevidím se svými prarodiči, políbím jim pravou ruku a potom na ni položím čelo. V mé zemi je to výraz úcty ke starším lidem. Také se tak navzájem zdravíme na začátku ramadánu. To je náboženský svátek spojený s měsícem postění. Při ramadánu dospělí od východu slunce až do soumraku nejedí a nepijí. Celý třicetidenní půst pak končí veselou oslavou. Vloni jsem ten den dostala od rodičů plno sladkostí a pěkné nové boty. Měla jsem z nich velkou radost!

Turecké koberce

Tradiční turecké koberce se vyrábějí s velkou péčí ručně. Jsou vyrobené ze směsi vlny a koží srsti. Příve se barví přírodními barvivy, jako jsou svažené révové nebo čajové lístky. Pak může začít samotné vázání koberce. Když je hotový i poslední uzel, zbývá ještě koberec vyprat a obšít jeho okraje.

Který kousek koberce patří do vynechaného místa, aby byl dodržen vzor?

Sultán

Turečtí vládci se jmenovali sultáni. Žili ve velkém přepychu a mívali ohromné říše. Jejich manželky žily v harému odděleném od zbytku paláce.

Když Fatima cestou do školy se svou nejlepší kamarádkou probírá, co viděla včera v televizi, ...

Turban

Turban je tradiční turecká pokrývka hlavy. Je to dlouhý kus látky, kterou se ovíjí buď přímo hlava, nebo malý tuhý klobouk. Kdysi dávno se podle rozměrů turbanu dalo poznat, jak bohatý a významný je člověk, který ho nosí.

Selam!
Ahoj!

deve
velbloud

dondurma
zmrzlina

Pohlednice

Kappadokie je velmi zvláštní místo v Turecku. Zdejší „pohádkové komíny“ jsou vlastně pozůstatky starých vulkanických erupcí. Prudké deště a silný vítr vytvarovaly tyto zvláštní skalní útvary ze sopečné lávy. V jedné době se tu dokonce ukrývali lidé před nepřáteli a žili v jeskyních vytesaných do měkké skály. Dnes se tyto jeskyně změnilly v hotely pro turisty.

Ve škole mám vyučování do poledne. Odpoledne chodím většinou nakupovat na blízké tržiště. Vždycky kupuji ovoce a zeleninu, které jsou nejlevnější a současně vypadají nejčerstvěji. Cestou domů si v bazaru často kupuji chléb se zapečeným jehněčím masem.

... na Novém Zélandu už je skoro večer a Maia se právě vrátila domů z hodiny klavíru.

19:00

Pozdravy od Petera

2

Když medvěd kodiak vyrazí na lov ryb, stoupne si na kámen a s pohledem upřeným do křišťálově průzračné vody vyhlíží lososy.

Ahoj, jmenuju se Peter a žiju na Aljašce. To je stát ve Spojených státech amerických. Jsem Eskymák. Jistě si myslíte, že určitě bydlím v iglú. Ale to se mýlíte. Dnešní Eskymáci si stavějí domy ze dřeva a kamene. Dědeček mi samozřejmě ukazoval, jak nařezat zmrzlý sníh a poskládat ledové bloky na sebe pěkně do kruhu. Ale tyto ledové přístřešky používáme, jen když vyrazíme rybařit.

1

Raft je velmi odolný nafukovací gumový člun. Tato plavidla se nepoškodí o ostré kameny ani v silných a prudkých bílých peřejích.

Tam, kde žiju, se v létě skoro nikdy
nestmívá a slunce téměř nezachází.
Zato v zimě je tu celý den tma.

Pozdravy od Petera

Sníh, sníh, snííh!

Vy tomu říkáte prostě sníh. Ale my, Eskymáci, máme pro sníh přes dvacet různých výrazů, které popisují, jak přesně sníh právě vypadá. Je sníh, který se hodí na stavbu iglů, ale jindy je sníh sypký, měkký nebo mokrý. Jinak říkáme čerstvě napadlému sněhu a ještě jinak sněhu, který právě padá.

aanaga
matka

Pozorování velryb

Turisty u nás bereme v lodích na širé moře, aby tam mohli pozorovat velryby. To, že se tito oceánští obři blíží, můžete vycítit z pohybu vln. A když velryby nechávají turisty čekat, průvodci házejí do vody jídlo, aby je přilákali.

aniu
sníh

aapaga
otec

Když Peter v úterý spěchá na trénink běhu na lyžích, ...

15:30

Pohlednice

Veliké kamiony převážejí palivo, stavební materiály a potraviny po dálnicích přes zamrzlá jezera. Nejdůležitějším pravidlem na skřepějším ledu je jet velice pomalu. Když jede řidič příliš rychle, led se ztenčí a další kamion, který jede za ním, by se mohl probořit do vody.

Doprava za severním polárním kruhem

V čele smečky saňových psů běží tak zvaní lídři, vůdčí psi, kteří vedou celé spřežení.

Lovci si už velmi dávno uvědomili, že psi nejsou užiteční jen ke shánění potravy, ale také k přepravování těžkých břemen. Brzy se začaly vyvíjet a šířit různé druhy saní a postrojů.

Přímo před saněmi běží tzv. zadáci, kteří zajišťují stabilitu saní.

Za nimi následují týmoví psi, kteří zajišťují tažnou sílu.

Za lídry běží tzv. swing dogs, kteří pomáhají saním zatáčet.

V pustém mrazu

Ve městě, kde bydlím, mohou teploty klesat až k minus 40 stupňům Celsia. Kdybych v takovém mrazu chodil do školy, nejspíš by mi cestou zmrznul nos. Ale školní práci se přesto nevyhnu. V zimě se učím prostřednictvím počítače a internetu a do školy docházím jen na písemky a zkoušky.

Sněhule

Kolik lovců tuleňů bydlí v tomhle iglú?

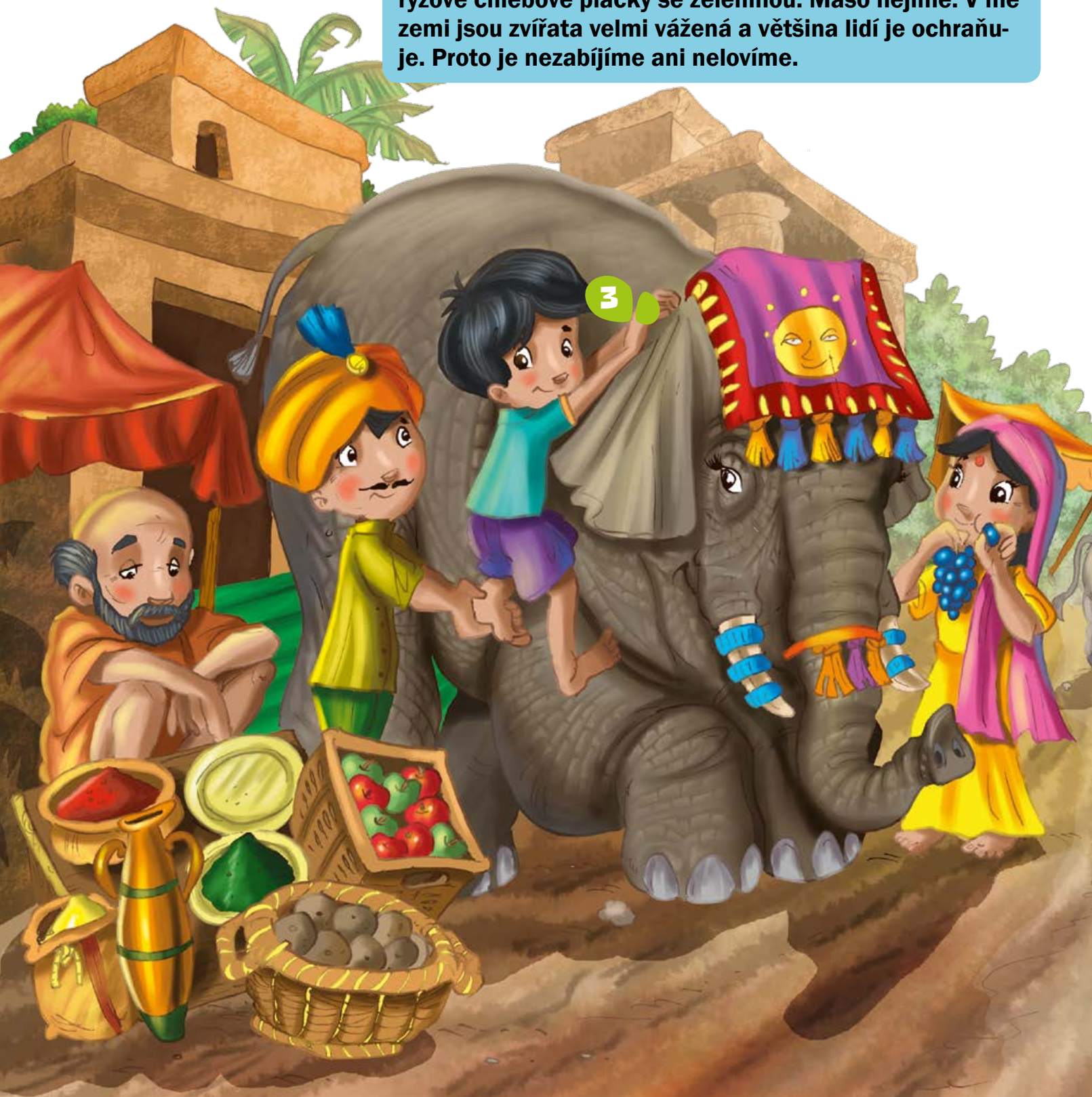
... začíná Davidovi v Austrálii střední hodina tenisu.

11:30

Pozdravy od Amara

Jmenuju se Amar. Žiju v Indii v jedné malé vesničce. Má rodina je velmi chudá, a tak nemůžu chodit do školy. Maminka mě samozřejmě naučila spoustu věcí, třeba jak se rozdělává oheň na vaření. Dnes budeme mít rýžové chlebové placky se zeleninou. Maso nejíme. V mé zemi jsou zvířata velmi vážená a většina lidí je ochraňuje. Proto je nezabíjíme ani nelovíme.

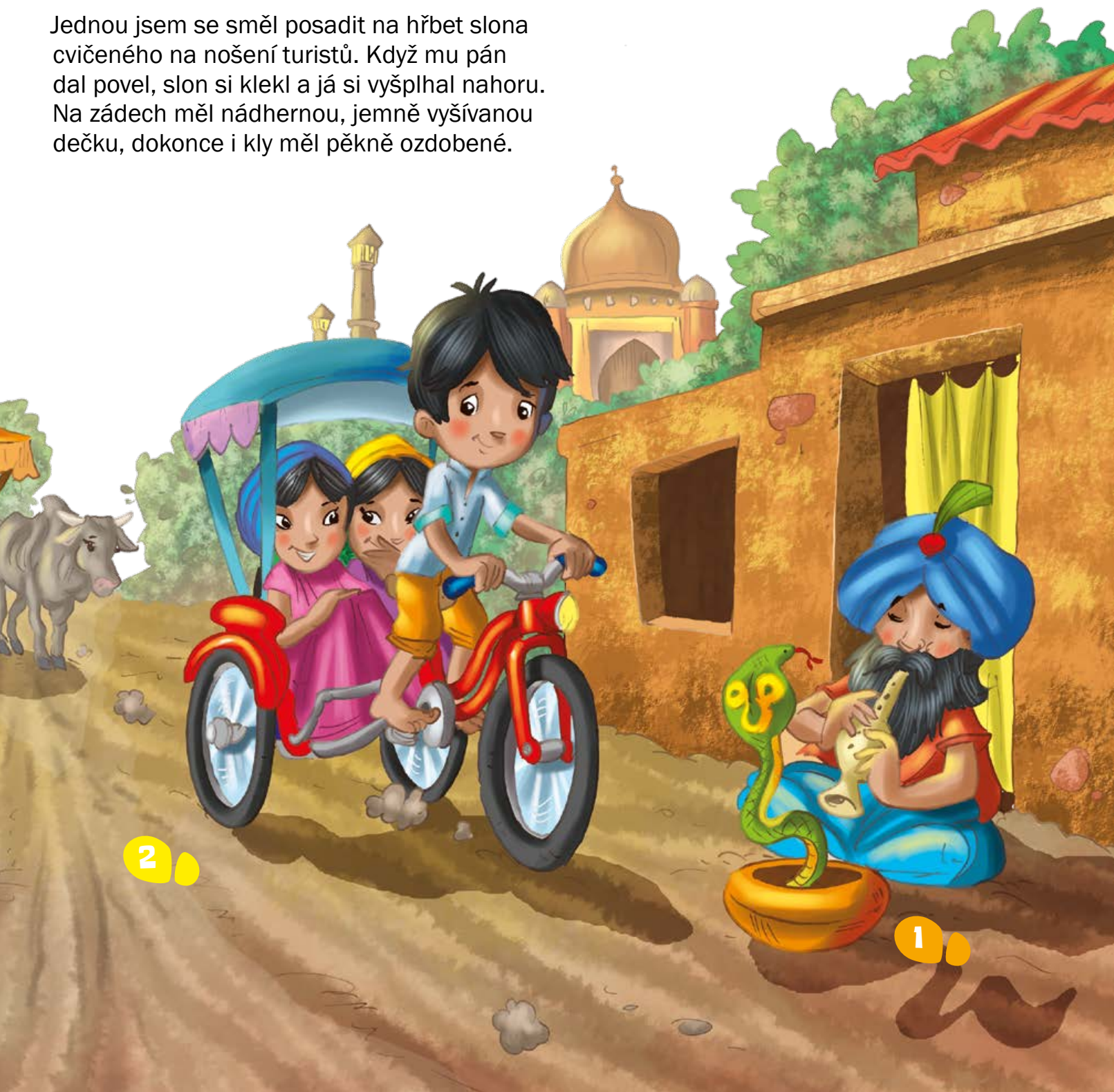
1 Víš o tom, že hrát hudbu hadovi nemá cenu? Hadi jsou hluší. Zaříkávači hadů si totiž podupávají nohou a had cítí drobné otřesy země. Proto vyleze z koše a začne napodobovat pohyb zaříkávačovy flétny.

3

Jednou jsem se směl posadit na hřbet slona cvičeného na nošení turistů. Když mu pán dal povel, slon si klekl a já si vyšplhal nahoru. Na zádech měl nádhernou, jemně vyšívanou dečku, dokonce i kly měl pěkně ozdobené.

2

Z jednoho místa na druhé se tu můžete dostat třeba v rikše.

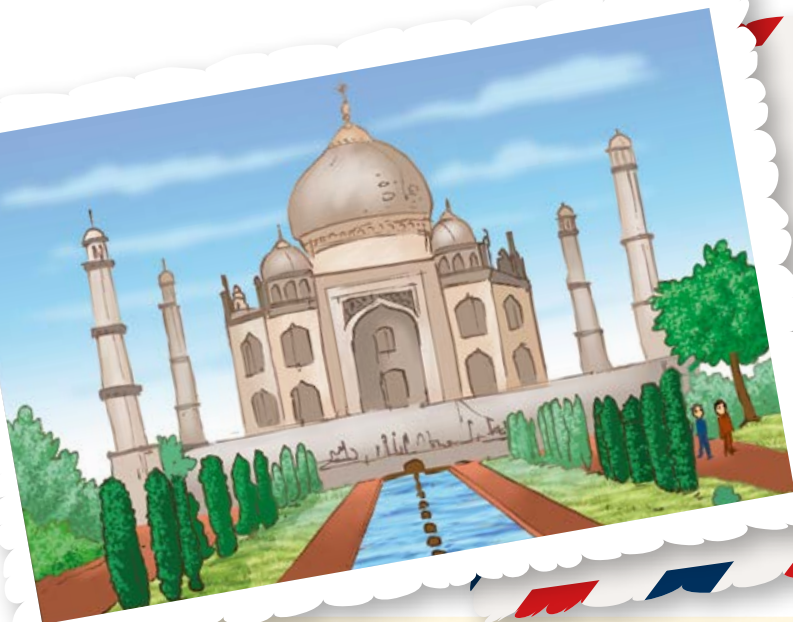
2

1

Pozdravy od Amara

Hólí

Hólí je v Indii důležitý náboženský festival, který oslavuje příchod jara. Večer před Hólí se zapalují velké ohně. Když se do rána promění v popel, lidé si jím pomazávají čela, aby se chránili před zlem. Další den začínají veselé bitvy. Lidé po sobě házejí barevné prášky a stříkají barevnou vodu. Používají se vodní pistole a vodní bomby a všechno pokryjí pestré barvy. Hólí se smíme účastnit i my, děti.

Pohlednice

Tádž Mahal je překrásná stavba z bílého mramoru v Ágře. Postavil ji Mughal Šáh džahán na památku své zesnulé ženy. Dvaadvacet kopulí nad hlavní vstupní bránou symbolizuje počet roků, po které se budova stavěla.

dhanyavad
děkuji

suryoday
východ
slunce

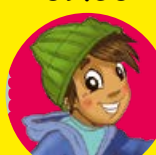
adau
broskev

Nezvaný host

Jednou jsem měl opravdu strach. Byl jsem sám doma a seděl jsem na své oblíbené bambusové posteli. Najednou jsem si všiml, že otevřenými dveřmi se sem vplazil jedovatý had. Netroufal jsem si vstát z postele, protože jsem neviděl, kam se schoval. Víte, naše domky mívají malá okna, takže do místnosti vstupuje jen málo světla. Naštěstí tu byla Riki, které to vůbec nevadilo. Bez nejmenšího zaváhání se vrhla pod postel a nezvaného hosta chytila. Je to naše promyka, domácí mazlíček podobný kočce. Umí skvěle chytat nejen myši a krysy, ale taky hady – naštěstí pro mě!

Když si Ervin ve škole v Texasu vzpomene, že zapomněl doma španělský slovník, ...

Čím víc lidí, tím větší zábava!

V naší hustě zalidněné zemi jezdí skoro všichni vlakem, protože naše města jsou od sebe často velmi vzdálená. Vlaky jsou u nás opravdu dlouhé! A bývají pěkně nacpané, zvláště v době slavností.

Když už uvnitř není místo, pasažéři nezoufají: vylezou si na střechu nebo si stoupnou na schůdky – a pevně se drží!

Sloní záplaty

Dokresli chybějící části vyšívané sloní dečky.

Výlet k řece Ganze

Ganga je obrovská řeka v Indii. Jednou za rok k ní putujeme, abychom se v ní vykouпали. Věříme, že se nám potom budou vyhýbat potíže i nemoci. Při této zvláštní příležitosti si moje starší sestra obléká velké oranžové sárí, dlouhý pruh látky ovinutý kolem těla. Po koupeli nás rikša odveze na tržiště.

... Amar pomáhá s přípravou večere z hrášku, rýže a čerstvého sýra.

20:00

Pozdravy od Davida

1

Můj strýc žije na ranči na venkově. Má velké stádo dobytka.

2

Vždycky večer strýc shromáždí dobytek do stáda a odvede ho domů – ve vrtulníku! Jakmile zvířata zaslechnou hukot helikoptéry, i ta nejtvrdohlavější se poslušně přidají k ostatním.

3

Skoro pořád nosím šortky, protože je tu po celý rok teplé počasí.

